

A Magyar Tudományos Akadémia Veszprémi Területi Bizottságának Szervezeti és Működési Szabályzata

A Magyar Tudományos Akadémia (továbbiakban: MTA) a Magyar Tudományos Akadémiáról szóló 1994. évi XL. törvényben (MTAtv.) és az ezt módosító 2009. évi XX. törvényben meghatározott feladatainak ellátása céljából területi bizottságokat tart fenn, amelyek az MTA Alapszabályában és az Akadémiai Ügyrendben foglaltaknak megfelelően szervezik a köztestület regionális működését.

1. Alapítás

1.1 A Magyar Tudományos Akadémia Veszprémi Területi Bizottsága (továbbiakban: VEAB) a Magyar Tudományos Akadémia Elnökségének 136/1961. (III. 3.) sz. határozata alapján jött létre, és az MTA Alapszabályában és Ügyrendjében foglaltak szerint működik.

Szervezetének és működésének szabályait a VEAB Szervezeti és Működési Szabályzata határozza meg, melyet a VEAB Tanácsának határozatképes ülése kétharmados többséggel fogad el.

1.2 Neve: Magyar Tudományos Akadémia Veszprémi Területi Bizottsága (rövidítve: VEAB).

Angol nyelvű megnevezése: Regional Centre of the Hungarian Academy of Sciences, Veszprém

Német nyelvű megnevezése: Regionales Zentrum der Ungarischen Akademie der Wissenschaften, Veszprém

Székhelye: 8200 Veszprém, Vár utca 37.

Telefon: +36 88 426 100

Honlap: www.veab.mta.hu

1.3 Működési területe: Fejér, Győr-Moson-Sopron, Komárom-Esztergom, Vas, Veszprém és (részben) Zala megye.

1.4 Irányító szerve: Magyar Tudományos Akadémia (1051 Budapest, Széchenyi tér 9.)

1.5 A területi bizottságok alanyi jogú tagjai a területen lakóhellyel rendelkező és/vagy dolgozó hazai akadémikusok (további korlátozás nélkül) és megbízatásuk időtartamára a nem akadémikus közgyűlési képviselők; választott tagjai azok a nem akadémikus köztestületi tagok, akiket az ott dolgozó nem akadémikus köztestületi tagok taggá választanak. A bizottságok tudományos tevékenységet folytató, de tudományos fokozattal nem rendelkező szakembereket szavazati joggal nem rendelkező, tanácskozási jogú résztvevőként jogosultak a munkájukba bevonni.

1.6 A VEAB vezetője az elnök, akit a VEAB Tanácsának tagjai a Bizottság akadémikus tagjai közül három évi időtartamra választanak. Az elnök egy alkalommal újraválasztható.

- 1.7 A VEAB hivatali szervezete: a Magyar Tudományos Akadémia Területi Akadémiai Bizottságok Titkársága Veszprémi Akadémiai Területi Bizottság Titkársága [rövidítve: MTA TABT VEAB Titkárság (továbbiakban: Titkárság)].

2. A VEAB feladatai

A VEAB területi illetékességén belül a következő tudományszervezési közfeladatokat végzi:

- 2.1 Figyelemmel kíséri és segíti régiója tudományos tevékenységét. Kiemelt szerepe van az új tudományos eredményeknek a társadalom felé való közvetítésében, a régió tudományos életének szervezésében.
- 2.2 Számon tartja a tudományos kutatóhelyeket, egyetemi és más tudományos műhelyeket, továbbá az azokon kívül működő kutatókat.
- 2.3 Kapcsolatot épít a határon túli magyar tudományos műhelyekkel és kutatókkal (illetékességi területe: Szlovákia és Ausztria). Támogatja a határon túli magyar tudományosságot.
Tevékenységébe bevonja a régiója szerinti külső köztisztviselői tagokat.
- 2.4 Támogatja a tudományos kutatókat, a tudományos utánpótlás nevelését. Pályázatokat ír ki és díjakat ítél oda. Helyet biztosít Ph.D. védésekhez, konferenciákhoz.
- 2.5 Tudományos munkákat jelentet meg tevékenysége köréből. Javaslatot tesz az MTA Könyv- és Folyóiratkiadó Bizottságának a tudományterületileg illetékes tudományos osztály kiadási tervének keretében.
- 2.6 Együttműködik régiója felsőoktatási intézményeivel, megyei és városi önkormányzataival és a megyei kamarákkal.
- 2.7 Szak- és munkabizottságokat hoz létre, melyek tudományos üléseket szerveznek.
- 2.8 Bizottságai révén kapcsolatot épít és tart fenn az MTA tudományos osztályaival és azok tudományos bizottságaival, valamint az MTA területi bizottságaival.
- 2.9 Lehetőséget teremt arra, hogy a tudomány művelői kifejtsék szakmai véleményüket helyi és országos jelentőségű tudományos kérdésekben, részt vegyenek az akadémiai döntések, vélemények kialakításában, érvényesítésében.
- 2.10 A tudományos eredmények gazdasági hasznosulásának elősegítése érdekében kapcsolatot tart a régió gazdasági szereplőivel. Közreműködik a régió kutatóhelyei K+F tevékenységének, hasznosításra váró eredményeinek és kutatási kapacitásainak bemutatásában. Közreműködik a gazdasági vállalkozások K+F igényeinek közvetítésében a kutatóhelyek felé, a regionális innovációs partnerközvetítésben, a hazai és a nemzetközi pályázati együttműködés elősegítésében.
- 2.11 A tudósok és a tudomány iránt érdeklődő emberek személyes kapcsolatának megteremtése, elmélyítése érdekében kulturális egyesületet működtet.

- 2.12 Feladatai ellátásához szükséges anyagi feltételek javítására alapítványt működtet „A VEAB Tudományos Alapítványa” névvel.
- 2.13 Nyilvántartja a területén működő
- akadémikusokat és az MTA köztestületi tag doktorokat (MTA doktora tudományos cím és a doktori Ph.D fokozat birtokosai, a tudomány doktori és a tudomány kandidátusai)
 - az MTA tisztségviselőket, az MTA tudományos bizottságainak és más bizottságainak tagjait és az MTA közgyűlési képviselőnek megválasztott doktorokat.
- 2.14 Részt vesz az akadémiai döntések, vélemények kialakításában, azok érvényesítésében.
- 2.15 Megkeresés esetén – elsősorban szakbizottságainak bevonásával – véleményt nyilvánít működési területének fejlesztési kérdéseiben.
- 2.16 A VEAB éves munkájáról írásos összefoglalót készít az MTA rendes közgyűlése számára.
Az MTA elnökének felkérésére, a felkérésben meghatározott szempontok alapján a VEAB rövid elemzést készít az MTA által a Kormány számára benyújtandó éves tájékoztatóhoz.
A VEAB az MTA elnökének felkérésére, a felkérésben meghatározott szempontok alapján összeállított szakmai anyaggal segíti az MTA elnöke által kétféleképpen az Országgyűlés elé terjesztendő jelentés elkészítését.
- 2.17 Kitüntetések és díjakat alapít:
- „VEAB Emlékérem”,
 - Az „Év Kutatója” díj, fiatal (45 év alatti) kutatók számára,

3. A VEAB szervezeti felépítése

- 3.1 Testületi szervek:
- a VEAB Tanácsa
 - a VEAB Elnöksége.
- 3.2 Munkaszervezetek:
- a szakbizottságok, ezek munkabizottságai,
 - alkalmi bizottságok,
 - a VEAB területén működő megyei, városi tudományos szervezetek: Soproni Tudós Társaság, Vas Megyei Tudományos Testület.

4. A szervezetek tagjai, megválasztásuk, jogkörük

- 4.1 A VEAB Tanácsa
- 4.1.1 A VEAB Tanácsának tagjai a VEAB régiójában dolgozó hazai akadémikusok, a VEAB elnöke, tiszteletbeli elnökei (akiket az Elnökség javaslatára a VEAB Tanácsa választhat a VEAB korábbi elnökei közül),

alelnökei (akiket az Elnök javaslata alapján a VEAB Tanácsa választ) és tudományos titkára (akit az Elnök javaslata alapján a VEAB Tanácsa választ), a szakbizottságok választott elnökei, a határon túli köztisztviselők képviselője, a régióban működő egyetemek, főiskolák, kutatóintézetek és a helyi tudományos testületek vezetői. A VEAB Tanácsa ezenkívül 3 éves időtartamra teljes jogú meghívott tagokat is választhat, ezek számaránya azonban nem haladhatja meg a Tanács teljes létszámának egynegyed részét.

- 4.1.2 A VEAB Tanácsa tanácskozási, döntési, véleményezési és javaslattevési joggal felruházott testület. A VEAB Tanácsának üléseit az elnök hívja össze évenként legalább egyszer. Az elnök köteles összehívni a tanácsot, ha tagjainak legalább egyharmada azt írásban indítványozza. Saját kezdeményezésére az elnök a Tanácsot bármikor összehívhatja. A Tanács üléseit az elnök vezeti. A VEAB Tanácsa akkor határozatképes, ha tagjainak több mint fele jelen van.
- 4.1.3 A VEAB Tanácsa hazai akadémikus tagjai közül háromévi időtartamra választja meg a VEAB elnökét. Az elnök megbízatásának lejártával egy alkalommal újra választható.
Az elnököt választó VEAB tanácsulást a korelnök akadémikus vezeti le. A választás lebonyolítását a VEAB Tanácsa által választott ad hoc jelölő bizottság intézi. Az új elnök személyére vagy az elnök újraválasztására a VEAB Tanácsának tagjai tesznek javaslatot. A javaslattevés és a választás titkosan történik. Megválasztottnak azt az akadémikust kell tekinteni, akire a határozatképes tanácsülésen a szavazásra jogosult jelenlévőknek több mint fele igennel szavazott. A szavazás után az új vagy újraválasztott elnök átveszi a VEAB tanácsülés vezetését. A választás eredményéről írásban tájékoztatni kell az MTA elnökét.
- 4.1.4 A VEAB Tanácsa háromévi időtartamra, az elnök javaslatára, titkos szavazással alelnököket és tudományos titkárt választ. Megválasztottnak az tekintendő, akire a jelenlévő tagok több mint fele igennel szavazott. A választások eredményéről írásban tájékoztatni kell az MTA elnökét.
- 4.1.5 A VEAB Tanácsának át nem ruházható döntési jogkörébe tartozik:
- a VEAB Szervezeti és Működési Szabályzatának elfogadása és módosítása;
 - a VEAB elnökének, alelnökeinek, tudományos titkárának megválasztása;
 - a szakbizottságok létrehozása és megszüntetése;
 - munkabizottságok, alkalmi bizottságok létrehozása és megszüntetése;
 - a VEAB munkájáról szóló elnöki beszámoló elfogadása;
 - jogszabály által biztosított keretek között alapítvány létesítése.
- 4.1.6 A VEAB Tanácsa véleményt nyilvánít:
- olyan tudományos vonatkozású ügyekben, melyekben állami, önkormányzati, tudományos, oktatási, kulturális, gazdasági, társadalmi vagy egyéb szervek és intézmények megkeresik, és amelyekben a rendelkezésre álló szellemi erőforrások

figyelembevételével szakmailag megalapozott vélemény nyilvánításra magát illetékesnek tartja;

- a VEAB által a területi, az állami és a társadalmi szervezetekkel, intézményekkel tervezett együttműködési megállapodásokról;
- minden olyan kérdésben, amelyben az akadémiai szervezetek, a VEAB elnöke és a szakbizottságok a VEAB véleményét kéri,
- a VEAB Tanácsa javaslatot tesz a hatáskörébe tartozó bármely tudományos és szervezeti kérdésben.

4.2 A VEAB elnöke, alelnöke, tudományos titkára

4.2.1 A VEAB elnöke a testületi szervek vezetője.

4.2.1.1 Az elnök jogköre és feladatai:

- elnököl a VEAB Tanácsának és Elnökségének ülésein;
- meghatározza az alelnökök és a tudományos titkár közötti feladat- és munkamegosztást;
- irányítja és ellenőrzi a testületi szervek munkáját;
- kapcsolatot tart az MTA elnökével, főtítkárával, tudományos osztályaival, az MTA Területi Bizottságaival, más akadémiai intézetekkel és intézményekkel, országos hatáskörű szervezetekkel, a terület országgyűlési képviselőivel, a helyi önkormányzatokkal és szakmai szervezetekkel;
- összehangolja a szakbizottságok munkáját;
- beszámol a VEAB Tanácsának a két ülés között végzett jelentősebb tevékenységéről;
- megküldi az MTA elnökének a VEAB Szervezeti és Működési Szabályzatát és annak módosítását, tájékoztatja az MTA illetékes alelnökét a VEAB-nak a területi bizottságok, a tudományos osztályok vagy az MTA egésze szempontjából is jelentős tevékenységéről;
- a VEAB munkaterve alapján meghatározza a VEAB Titkárság tudományszervezési tevékenységét;
- javaslatot tesz a VEAB alelnökeire, tudományos titkárára;
- átadja a pályázatok pályadíjait;
- a VEAB nevében kiadói jogokat gyakorol.

4.2.1.2 A VEAB elnöke jogkörének gyakorlásában és feladatainak ellátásában a VEAB Tanácsának és az MTA elnökségének felelős.

4.2.1.3 Az elnöki jogok gyakorlását az elnök esetenként vagy tartósan átruházhatja az alelnökökre és a tudományos titkárra.

4.3 Az alelnökök

A VEAB elnökét munkájában az alelnökök segítik. Feladataikat az elnök által meghatározott munkamegosztás szerint látják el. Eljárnak mindazon ügyekben, amelyek ellátására az elnöktől megbízást kapnak. Az alelnök az elnök akadályoztatása esetén – külön felkérésre – annak hatáskörében jár el, s eljárásáért ilyenkor az elnökével azonos felelősség terheli.

4.4 A tudományos titkár

4.4.1 A VEAB tudományos titkára az elnök irányításával végzi munkáját.

- elősegíti a VEAB és a szakbizottságok tudományszervező tevékenységét,
- koordinálja és figyelemmel kíséri a szakbizottságok munkáját,
- összehangolja a VEAB Tanácsa, a szakbizottságok és a VEAB Titkársága működésével kapcsolatos tevékenységeket,
- előkészíti a VEAB közgyűlését, tanácsüléseit és az elnökségi üléseket, megszervezi a hozott határozatok végrehajtását, ellátja mindazokat a feladatokat, amelyre az elnök felkéri.

4.4.2 A VEAB tudományos titkára feladatainak ellátásában az elnöknek és a VEAB Tanácsának felelős.

5. A VEAB Elnöksége

A VEAB végrehajtó testületi szerve az Elnökség. Tagjai az elnök, a tiszteletbeli elnökök, az alelnökök, a tudományos titkár, és a VEAB Titkárság vezetője. Állandó meghívott a szervezőtitkár. A VEAB tanácsülések közötti időszakban a VEAB feladatait az Elnökség látja el és hoz döntéseket. Az Elnökség üléseit a VEAB elnöke hívja össze és vezeti le. Az Elnökség szükség szerint, de évente legalább hatszor ülésezik. Az Elnökség előkészíti a VEAB közgyűlését és tanácsüléseit, közreműködik a szakbizottságok operatív irányítását igénylő feladatok végrehajtásában. Megszervezi a pályázatok kiírását és a beérkezett pályázatok bírálatát, dönt a pályadíjakról.

6. A szakbizottságok

6.1 A VEAB szakbizottságai egy tudományág vagy egymáshoz közel álló több tudományág képviselőit magában foglaló egységei. A szakbizottság tagja lehet a VEAB régiójában tevékenykedő köztestületi tag, külső köztestületi tag és az a szakember, aki tudományos fokozattal nem rendelkezik, de értékes elméleti és gyakorlati tevékenységet folytat.

6.2 A szakbizottság elnöke az MTA köztestületi tagja. A szakbizottság elnökét és titkárát a szakbizottság tagjai egyszerű szótöbbséggel választják 3 éves időtartamra. A szakbizottság elnöke újraválasztható.

6.3 A szakbizottság megalakulásáról, megszüntetéséről vagy átszervezéséről a VEAB Tanácsa dönt. Erre vonatkozó előterjesztést az érintett szakbizottság(ok) elnöke(i) vagy a VEAB elnöke által felkért személy tehet. Szakbizottság olyan tudományterületen létesíthető, amelyben kellő számú – legalább tíz – MTA köztestületi tag tevékenykedik a régió több munkahelyén. Kívánatos, hogy minden szakbizottságnak akadémiai doktor tagja is legyen. (A Zala megyeiek régióbelinek számítanak, ha az MTA Veszprémi Területi Bizottságában kívánnak tevékenykedni.)

A szakbizottság tagjai az elnök, alelnök és titkár személyén kívül a szakbizottság felügyelete alatt működő munkabizottságok elnökei, valamint a régióban dolgozó, a szakbizottság munkájában részvételi szándékukat kifejező akadémikusok és az MTA doktora címmel (tudomány doktora fokozattal)

rendelkező kutatók. A szakbizottság ezenkívül tagjai közé választhat – akár a régióból, akár a régió kívülről – olyan magas színvonalú tudományos munkát végző szakembereket is, akik az MTA köztestületének tagjai. Ezen meghívott tagok számaránya azonban nem haladhatja meg a szakbizottság teljes létszámának egyharmad részét. A meghívott tagok megbízatása is három évre szól és ismételten megújítható. A szakbizottság ülésein az egyes munkabizottságokat az elnök elfoglaltsága esetén a munkabizottsági alelnökök és titkárok is képviselhetik.

A működő szakbizottságokat a Szervezeti és Működési Szabályzat *1. számú melléklete* tartalmazza.

6.4 A szakbizottság feladata:

- az illető tudományterületen folyó VEAB tevékenység összefogása, a kutatók közötti személyes kapcsolatok elősegítése, együttműködésük kialakítása,
- állásfoglalás tudományterületének kérdéseiben,
- a VEAB elnökének kérésére vélemény nyilvánítás, illetve javaslattevés,
- tudományos rendezvények szervezése,
- éves munkaterv és beszámoló készítése,
- munkabizottságok létrehozása,
- közreműködés a pályázatok elbírálásában,
- kapcsolatot tart az MTA illetékes tudományos osztályával és területi bizottságaival. A szakbizottság a régióhoz tartozó határon túli köztestületi tagokat tudományos tevékenységébe bevonja.

6.5 A szakbizottság munkáját a szakbizottság elnöke vezeti, munkájában a titkár segíti.

A szakbizottság elnöke évente beszámol a VEAB Tanácsa előtt a szakbizottság éves munkájáról.

A szakbizottságon belül az állandó feladatok ellátására munkabizottságok, az alkalmi vagy speciális feladatok ellátására albizottságok alakíthatók.

A munkabizottságok vezetőit és tagjait a szakbizottság elnöke kéri fel.

A munkabizottság alakítását a VEAB Elnöksége hagyja jóvá.

6.6 A szakbizottság szükség szerint, de évente legalább egyszer ülésezik. A szakbizottsági ülést a szakbizottság elnöke hívja össze. Az ülésre a szakbizottsági tagokon kívül a szakbizottság elnöke köteles meghívni a VEAB tudományterületért felelős alelnököt és a tudományos titkárt.

7. A munkabizottságok

7.1 A szakbizottságok a tudományterületükhöz tartozó részterületeken munkabizottságok létrehozását javasolhatják a VEAB Tanácsának. Munkabizottság létesítése vagy megszüntetése kérdésében a VEAB Tanácsa hozhat döntést. Az erre vonatkozó javaslatot az illetékes szakbizottság elnöke terjeszti elő.

- 7.2 A munkabizottságoknak bárki tagja lehet a régióból és a régió kívülről egyaránt, aki tudományos munkát végez. A munkabizottság alakuló ill. tisztújító ülését a szakbizottság titkára szervezi meg, és a szakbizottság elnöke vezeti le. A munkabizottság saját maga választja elnökét, akinek lehetőleg MTA köztestületi tagsággal kell rendelkeznie. Az elnök személyére a munkabizottság tagjai tehetnek javaslatot. A választás titkos szavazással történik, megválasztottnak a legtöbb szavazatot kapott személy tekinthető. (Akadályoztatás esetén a munkabizottság tagjai írásban is elküldhetik szavazatukat.) A választás csak akkor érvényes, ha azon a választásra jogosultak több mint a fele részt vesz. A munkabizottság titkárát a megválasztott elnök bízza meg.
- Az illetékes szakbizottság elnöke tájékoztatja a VEAB Tanácsot abban az esetben, ha valamelyik munkabizottsága az előző évben kettőnél kevesebb szakmai rendezvényt szervezett. Ilyen esetben a Tanács felkéri a szakbizottság elnökét, vizsgálja meg, hogy indokolt-e a munkabizottság további működése. Amennyiben a szóbanforgó munkabizottság aktivitása a következő évben sem változik, a VEAB Tanácsa a munkabizottság működését automatikusan megszünteti.
- 7.3 A munkabizottság a szakbizottság részére munkatervet, rendezvénytervet és éves beszámolót köteles küldeni.

8. A helyi tudományos testületek, klubok

Helyi tudományos testület abban a városban létesíthető, ahol legalább három akadémiai nagydoktor (az MTA doktora) él és tevékenykedik. Ajánlatos, hogy a testületet akadémikus irányítsa. A testület vezetője hivatalból tagja a VEAB Tanácsának. A VEAB együttműködik a területén létesített helyi tudományos testületekkel és klubokkal. Munkájukat elvi síkon koordinálja, és megalakulásukat jóváhagyja.

Záró rendelkezés

A VEAB Szervezeti és Működési Szabályzatát a VEAB Tanácsa a 2010. március 25-ei ülésén elfogadta.

A Szabályzat 2014. április 1-jén lép hatályba.



Veszprém, 2014. március 28.

Bíró Péter
akadémikus, a VEAB elnöke

**Veszprémi Akadémiai Bizottság szakbizottságai
(2014. április 1-jei állapot)**

Agrártudományi

Biológiai

Erdészeti

Gazdaság-, Jog- és Társadalomtudományi

Kémiai

Környezet-, Földtudományi és Energetikai

Matematikai és Fizikai

Műszaki

Neveléstudományi

Nyelv- és irodalomtudományi

Orvostudományi

Történettudományi